

6. KASVUPAIKKATYYPPI

MÄÄRITÄ KASVUPAIKKATYYPPI ANNETTUJEN OHJEIDEN PERUSTEELLA.

Kuva: © Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen

Kasvupaikkatyyppi -tehtävän metsikkö.

Kuva: © 4H-järjestö

Metsätähti.

Tehtävän metsikkö on lehtomaista kangasta ja puustoltaan enimmäkseen kuusikkoa. Metsikössä kasvaa käenkaalien lisäksi saniaisia, kuten metsäimarteita ja metsäalvejuuria. Myös oravanmarjaa, mustikkaa, puolukkaa ja metsätähtiä on metsikön kasvilajien joukossa.

Metsät on luokiteltu eri kasvupaikkatyyppeihin. Kasvupaikkatyyppi määräytyy sen mukaan, miten rehevä maa alueella on.

Kasvupaikkatyyppejä ovat (karuimmasta rehevimpään):

- Kuivat kankaat
- Tuoreet kankaat
- Lehtomaiset kankaat
- Lehdot
- Suot

Vaikka metsä on karu, se ei tarkoita, että se olisi huono. Karummilla mailla vain viihtyvät erilaiset kasvit kuin rehevillä. Kasvit ovatkin avain kasvupaikkatyyppin tunnistamiseen. Tietyt kasvit viihtyvät tietyntyylisessä maassa ja kasvavat erinäköisinä, kun maaperä muuttuu. Kun osaat tunnistaa kasveja, näet samalla maan sisään: kuinka paljon maaperässä on vettä ja ravinteita? Kuinka suurista rakeista maa koostuu?

Kuvat: © Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen

Tehtäväkoealan kasvilajeja:

1. oravanmarja
2. mustikka
3. käenkaali eli ketunleipä
4. metsäalvejuuri
5. metsäimarre

Jokaiselle kasvupaikkatyyppille on omat opaskasvit. Opaskasvi voi kasvaa omalla kasvupaikkatyyppillään tai sitä rehevämällä tyyppillä. Metsän yleisilme kertoo myös paljon. Puulajit, maan kosteus ja pintakasvillisuuden korkeus vaihtelevat.

Kasvupaikkatyyppien tunnistaminen

Kuivat kankaat

ovat yleensä valoisia männiköitä. Jos alueella on lehtipuita, ne ovat yleensä pieniä ja pensasmaisia. Katajaa voi myös löytyä. Maassa on todella vähän vettä ja ravinteita, koska maa koostuu isoista rakeista, joista vesi valuu nopeasti peruskallioon asti. Siksi kasvit eivät ehdi käyttää sitä hyväkseen. Kuivien kankaiden lajeja ovat puolukka, kanerva, variksenmarja, mustikka, kielo, kultapiisku ja kissankäpälä. Maanpinnan peittäviä kasveja ovat sammalet ja jäkälät.

Kielo.

Poronjäkälä.

Kuvat: © 4H-järjestö

Kuivahkot kankaat

ovat yleensä sekametsiä. Koivut kilpailevat kasvutilasta mäntyjen kanssa. Kuivahkolla kankaalla ruohoja on vähän, mutta varpuja paljon. Seinäsammal on tavallisin sammallaji. Katajaa kasvaa yleisesti. Muita kuivahkon kankaan kasveja ovat kultapiisku, kissankäpälä, metsätähti, vanamo ja lillukka.

Oravanmarja.

Kuva: © Puhakka ja Ryhänen

Metsätähti.

Kuva: © 4H-järjestö

Kuva: © Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen

Tuoreet kankaat

ovat yleensä hämäriä kuusikoita, joissa kasvaa seassa lehtipuita. Myös mänty voi kasvaa tuoreella kankaalla, mutta silloin se on erinäköinen kuin kuivalla kankaalla. Tuoreella kankaalla männyn oksat ovat paksuja ja ne kasvavat alempana rungolla. Tuoreella kankaalla kasvaa paljon mustikkaa, puolukkaa, saniaisia ja talvikkeja. Sammalia on paljon.

Mustikka.

Lehtomainen kangas

on ruohoinen ja heinäinen kangasmetsä, jolla esiintyy myös varpuja. Lehtomaisella kankaalla kasvaa yleensä kuusta, mutta myös lehtipuut viihtyvät hyvin. Tyypillisiä kasveja ovat käenkaali, nuokkuhelmikkä,

vuohenputki ja metsäorvokki.

Kuva: © Puhakka ja Ryhänen

Käenkaali.

Lehto

on ravinteinen ja rehevä metsä. Kasvi- ja puulajeja on paljon. Maaperä on multaista ja se kiinnittää veden tehokkaasti itseensä. Lehdossa kasvaa yleensä paljon lehtipuita, kuten koivua, leppää, haapaa ja tuomea. Jopa vaahtera ja tammi voivat kasvaa lehdoissa. Pensaita on myös paljon. Lehdon kasveja ovat näsiä, sudenmarja, ja suuret saniaiset.

Kuva: © 4H-järjestö

Näsiä.

Suot

jaetaan kolmeen luokkaan: rämeisiin, korpiin ja avosoihin. Suot ovat kosteita. Yleisesti rämeillä kasvaa mäntyä, korvissa kuusta, ja avosoilla ei puita juuri näy koska maassa on niin paljon vettä. Suon tunnistaa lähinnä pehmeästä maasta, joka koostuu turpeesta. Turve on kerrostunutta, maatuvaa kasviainesta. Maata peittävät yleensä rahkasammalet. Korprien puulaji on kuusi. Lisäksi siellä kasvaa tavallisia metsälajeja kuten mustikka ja puolukka. Rämeeet ovat karumpia, joten niiden puulaji on mänty. Rämeeillä kasvaa suolajeja, kuten juolukka, variksenmarja ja vaivaiskoivu. Avosoilta löytyy karpaloita.

Juolukka.

Variksenmarja.

Kuvat: © 4H-järjestö